

Výstava v Kunsthalles je o nevšednom cestovaní. Cestovanie môže byť príjemné, dobrodružné, ale niekedy aj nebezpečné. Odcestovať môžeme na rôzne miesta a z rôznych dôvodov. Na pár dní, týždňov, na niekoľko rokov a niekedy dokonca aj navždy. Niektorí ľudia cestujú a sťahujú sa (migrujú) zo svojej krajiny do krajiny novej a často neznámej.

Na sťahovanie existuje veľa dôvodov. Sťahoval si sa už niekedy? Prečo sa ľudia sťahujú?

Sú ľudia, ktorí sa sťahujú do inej krajiny, napríklad keď reprezentujú zahraničný športový tím, venujú sa medzinárodnému vedeckému výskumu, pôsobia v medzinárodnom orchestri či na univerzite. Niekedy však musia opustiť svoje domovy nedobrovoľne, napríklad keď im zemetrasenie zničí dom, v ich krajine je vojna alebo veľká chudoba. V minulosti, koncom 19. a začiatkom 20. storočia, sa napríklad mnoho ľudí a celých rodín presťahovalo kvôli práci z východnej a strednej Európy, teda aj zo Slovenska, do Ameriky.

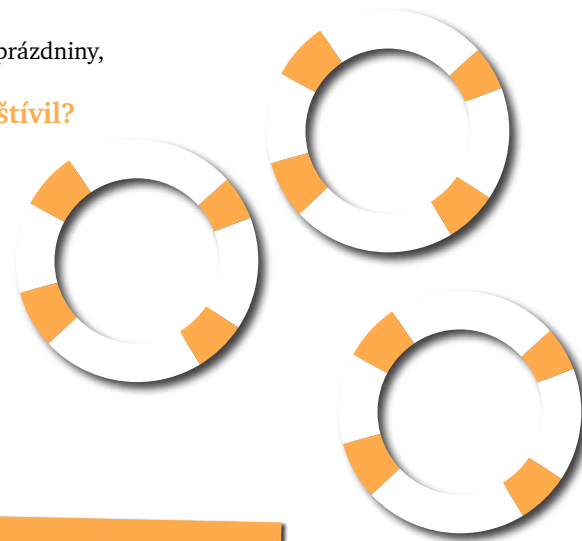
Ak by si si mohol vybrať krajinu, v ktorej by si chcel žiť, ktorá by to bola a prečo?

- * **Migrant** je človek, ktorý sa sťahuje do krajiny, v ktorej sa nenarodil.
- * **Utečenec** je ten, kto uteká zo svojej domova a krajiny pred nejakým nebezpečenstvom, najčastejšie pred vojnou alebo prírodnou katastrofou.
- * **Emigrant** je ten, kto sa odsťahuje do svojej krajiny.
- * **Imigrant** je ten, kto sa prisťahoval do novej krajiny.

Okrem dôležitých vecí, ako je oblečenie, lieky a doklady, väčšinou so sebou nosíme aj niečo osobné. Čo napríklad?

Každý z nás už niekedy cestoval: k babke na prázdniny, na dovolenku k moru alebo do tábora.
Aké najvzdialenejšie miesto si navštívil? Spomeň si na 3 miesta, kde si bol na prázdninách:

Predstav si, že sa chystáš na cestu a máš iba 15 minút na to, aby si sa zbalil.
Akých 5 najdôležitejších vecí by si si zobral, keby si išiel:

O čom sa rozprávate doma, v škole alebo s kamarátmi? O migrantoch a utečencoch si už asi počul, pretože ich v poslednom čase prichádza do Európy viac ako v minulosti. Sú z rôznych vzdialených krajín, najmä zo Sýrie, Afganistanu, Iraku a Albánska. Pozri sa na mapu, kde sa tieto krajiny nachádzajú.

Ako sa volajú hlavné mestá týchto štátov?

Damask
Kábul
Bagdad
Tirana

Keď sa ocitneme v cudzej krajine, ktorej reč nepoznáme, môžeme si pomôcť gestami rúk alebo kreslením.
Daniela Krajčová sa stretáva s migrantmi, ktorí sa učia po slovensky, a kreslia spolu, pretože v každom jazyku sa kreslí rovnako.

Daniela Krajčová:
Mapa (projekt s migrantmi), detail, 2016

Ako by si nakreslil tieto situácie?

Som hladný   Je mi zima

Kresba podľa diela
Kateřiny Šedéj: 2016, 2016

Utečenci sa často plavia na lodiach a člnoch po mori, čo je veľmi nebezpečné.
Kateřina Šedá preto vymyslela špeciálne plávacie vesty – pre koho by mohli byť určené?

Navrhni časť odevu, ktorý by slúžil na ochranu pred slnkom aj dažďom, v noci by sa dal použiť ako prikrývka a cez deň ako deka na sedenie. Ako by sa volal?

Výstava sa volá Strach z neznámeho a predstavuje diela vyše 20 autorov k téme migrácie a utečencov. V živote sa každý z nás občas bojí. Čoho sa bojíš ty a čo ti vtedy pomáha? Keď odchádzame do neznámeho prostredia, napríklad do novej školy, máme občas obavy, ako nás tam privítajú. Strach môžeme mať aj vtedy, keď niekoho nepoznáme, nerozumieme jeho reči, nepoznáme jeho zvyky a nevieme, ako sa s ním skamarátiť. Keď ho spoznáme lepšie, môžeme svoj strach prekonať.

Skús si predstaviť, že by si sa presťahoval do inej krajiny. Aký by to bol pocit?

Strach z neznámeho (17. 3. – 31. 7. 2016)
Kurátorka výstavy: Lenka Kukurová
Konceptia sprievodcu: Daniela Čarná
Grafický dizajn: Stano Masár
Vydalo Oddelenie výskumu, projektov a vzdelávania KHB, 2016

Sprievodca výstavou je určený detským návštevníkom a ich rodičom.
Prehľad vzdelávacích a rodinných programov nájdete na www.kunsthallebratislava.sk

Nad výstavou prevzal záštitu prezident Slovenskej republiky pán Andrej Kiska.

Dom umenia/Kunsthalle Bratislava
Nám. SNP 12, Bratislava

Otvorené:
Pon: 12:00 – 19:00 hod., Uto: zatvorené
Str: 12:00 – 20:00 hod., Štv - Ned: 12:00 – 19:00 hod.

Na titulke: Dan Perjovschi: *Plný dom (Full House)*, 2006

Dom umenia
KHB
Kunsthalle Bratislava

Generálny partner

Partner výstavy

Hlavný partner výstavy

Partner výstavy

Partner výstavy

Partner osvetlenia fasády

Zriaďovateľ Slovenského centra vizuálnych umení

S finančnou podporou

Partner výstavy

Partner výstavy

Mediálni partneri

Partner sprievodných podujatí

Mnohí známi ľudia alebo ich predkovia sa nenarodili v krajine, ktorá sa stala ich domovom.

Vieš, kto z nich sa v čom preslávil?

- zakladateľ spoločnosti Apple
- architektka
- herečka, politička
- zberateľka umenia
- umelec

Steve Jobs, syn imigranta zo Sýrie, žil v USA

Meda Mládková sa narodila v Československu, žije v USA

Madeline Albright sa narodila v Československu, žije v USA

Andy Warhol, syn ruských imigrantov zo Slovenska, žil v USA

Taha Hadid sa narodila v Iraku, žije vo Veľkej Británii

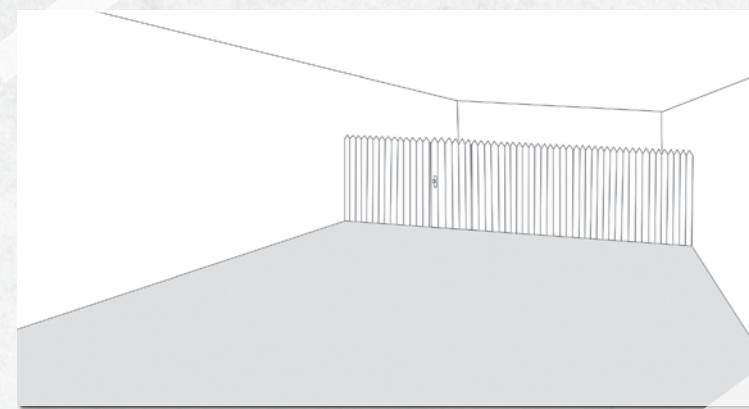
Vytvor si svoj vlastný občiansky preukaz. Aké údaje by v ňom nemali chýbať? Pripíš k nemu aj jednu dobrú vlastnosť, ktorá ťa vystihuje.

Autoportrét	Meno, priezvisko (alebo prezývka)		
	Farba očí	Výška	Váha
Dátum narodenia	Moja dobrá vlastnosť		

Z minulosti poznáme príbehy mnohých ľudí, ktorí museli odísť zo svojej krajiny. Napríklad počas komunizmu z Československa, ktorého súčasťou bolo Slovensko, sa odsťahovalo – emigrovalo – veľa ľudí do iných krajín. Bolo to však zakázané. Keď chcel niekto cestovať, musel mať špeciálne povolenie. Hranice boli strážené ostnatým drôtom a vojakmi. Keď chcel niekto cez ne tajne prejsť, bolo to veľmi nebezpečné. Ostnatý drôt sme odstránili až v roku 1989, keď prišla do našej krajiny sloboda a ľudia mohli začať slobodne cestovať. **Oto Hudec** vytvoril dielo, v ktorom ostnatý drôt nahradil plot, za ktorý nie je vidieť. Pozrieť sa zaň nemôže každý.

Čo myslíš, čo by sa za ním mohlo skrývať?

Oto Hudec:
Krajina, 2016

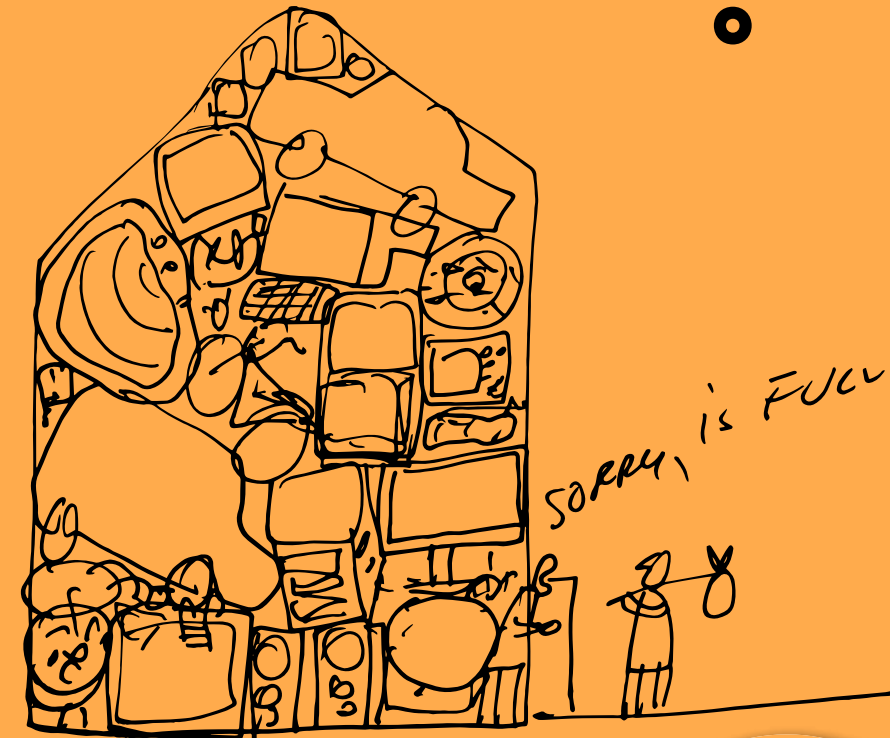
Keď sa učíme nový jazyk, ako prvé sa naučíme pozdraviť, predstaviť, poďakovať.

V koľkých rečiach vieš povedať slovo ďakujem? Vieš, ktoré slovo pochádza z akého jazyka?

thank you	merci	falemn-derit
shukraan	köszönöm	ďakujem
danke		
Xièxiè	děkuji	mahad-sanid

slovensky   česky
francúzsky   anglicky
nemecky   somálsky
albánsky   arabsky
maďarsky   čínsky

Vieš, ktorou rečou hovorí najviac ľudí na svete? Je to čínština, nasleduje hindčína a urdčína (používajú sa v Indii), až potom angličtina.

STRACH Z NEZNA MEHO

Sprievodca výstavou

